

Jens Pietras,
Møllebakken 3
4300 Holbæk
Tlf.: 59-435954, mobil: 72482333
E-mail: jfp@ucsj.dk eller jens.pietras12@gmail.com

Holbæk 28. april 2015

Tilsynserklæring

vedr. Sorø Privatskole, Frederiksvej 8, 4180 Sorø for skoleåret 2014-15
v/ forældrekredsens valgte tilsynsførende Jens Pietras

Grundlag

Tilsynet er foretaget og udarbejdet på baggrund af "Bekendtgørelse af lov om friskoler og private grundskoler m.v." af 25. februar 2013 (LBK nr. 166 af 25/02/2013), kapitel 3 om certificeret tilsyn, hvor der i § 9b er beskrevet krav til og valg af tilsynsførende og i § 9d om den tilsynsførendes opgaver.

Formålet med tilsynet er at føre tilsyn med elevernes standpunkt i fagene dansk, regning/matematik og engelsk, og med om skolens samlede undervisningstilbud ud fra en helhedsvurdering står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen. Tilsynet skal endvidere påse, at skolen skal forberede eleverne til at leve i et samfund som det danske med frihed og folkestyre, samt at undervisningssproget er dansk.

Forældrekredsen har på sin generalforsamling 24. april 2012 valgt undertegnede som tilsynsførende.

Jeg har efterfølgende deltaget i friskoleforeningens certificeringskurser i København ultimo november 2012 og udtaler mig derfor som certificeret tilsynsførende.

Den tilsynsførendes opgaver

Den tilsynsførende skal aflægge mindst et årligt tilsynsbesøg på skolen og overvære undervisning svarende til mindst en hel skoledag.

Tilsynet skal omfatte de forskellige fagkredse (de humanistiske fag, de naturvidenskabelige fag og de praktisk-musiske fag), ligesom skolens undervisningsplaner skal drøftes med skolens leder og lærere. Endelig skal der foretages en vurdering af de anvendte undervisningsmaterialers faglige og pædagogiske kvalitet.

Tilsynets har i skoleåret 2014-2015 omfattet

- gennemlæsning af tilgængelige eksterne dokumenter om skolen på skolens hjemmeside,
- møder med skoleleder og skoleledelse,
- møder med afdelingsledere og lærernes tillidsrepræsentant
- deltagelse i udvalgte af skolens bestyrelsesmøder i løbet af skoleåret,
- deltagelse i skolebestyrelens seminar 31. januar 2015 om Ipads i undervisningen, udviklingen af en Ipad-didaktik samt et oplæg af formand for Danmarks Privatskoleforening Kurt Ernst om privatskolernes udfordringer (politisk, pædagogisk og fagligt)
- deltagelse i undervisning på skolen 19. november 2014 og 14. april 2015
- deltagelse i lærernes sommerfrokost juni 2014

Indledning

Sorø Privatskole er som en smuk blomst, Sorø Privatskole er som et flot kunstværk, Sorø Privatskole er som et godt stykke musik.

På Sorø Privatskole løftes i fællesskab. Sorø Privatskole er et godt værested Sorø Privatskole er et godt lærested – et sted, hvor der undervises, læres og skabes livsduelighed.

Det er min tredje tilsynsrapport som tilsynsførende. Nu synes jeg, at jeg snart kender skolen, dens medarbejdere og ledelse samt dens kultur rigtig godt. At besøge Sorø Privatskole er altid en fornøjelse og alle besøg på skolen har gjort mig klogere og mere indsigtfuld. Man forlader aldrig Sorø Privatskole uden at få noget positivt og konstruktivt med hjem.

Rapporten her vil primært indeholde en række positive gentagelser fra rapporterne fra de tidligere sidste to år, da der stadig er rigtig meget positivt at sige om skolen.

Meget er genkendeligt, når man færdes på skolen. Dog sker der også hele tiden Forandringer og nye tiltag. Det er mit indtryk, at skolen grundlæggende har fundet en god balance mellem traditionsforvaltning og innovation og fornyelse.

Af nye tiltag kunne nævnes mange. Her skal dog kun nævnes at skolen i indeværende skoleår er blevet godkendt som Cambridge Associate School. Et stort tillykke.

Ud over de formelle fokuspunkter, som en tilsynsførende skal forholde sig til, har dette års særlige fokus har været på skolens medarbejdere i en omstillingstid. Den nye skolereform og omlægningen af lærernes arbejdstid jf. lov 409 har afstedkommet store forandringer og omvæltninger for skolen, skolens brugere og ikke mindst skolens personale - primært lærerne, som har oplevet og givet udtryk for mange udfordringer i processen. Skolens ledelse har modsat opfattet de ændrede overenskomstkrav og lov 409 som ny erhvervede styrings- og optimeringsredskaber til en mere hensynsfuld og effektiv brug af ressourcerne.

Mit arbejde i forhold til tilsynet arbejder jeg med at indsamle så mange informationer og viden, at jeg kunnet danne mig et grundigt indblik i, hvordan Sorø Privatskole fungerer både indadtil og udadtil. Dette arbejde er fortsat i indeværende skoleår.

Informations- og vidensindsamlingen sker gennem sparring med primært skolens bestyrelse, skolens ledelse og skolens medarbejdere.

Her bliver jeg fortsat mødt med stor faglighed, professionalisme og åbenhed.

Vores samarbejde har i indeværende været og er fortsat meget professionelt og fokuseret.

Skolens bestyrelse og ledelse vurderes at være yderst faglig kompetent, handlekraftig, økonomisk ansvarlig, professionel og præget stor didaktisk viden og indsigt.

Skolens bestyrelse besidder mange, brede såvel som specifikke kompetencer. Bestyrelsen har altid skolens bedste som fokus. Bestyrelsens økonomiske viden og indsigt er imponerende – her sættes tæring efter næring. Alle nyskabelser er finansierede og velgennemtænkte.

Samarbejdet med skolens ledelse har været og er fortsat rigtig godt og udmønter sig i konstruktiv sparring og åbne samtaler om alle relevante forhold knyttet til skolen, skolens drift og udvikling.

Skolen vurderes derfor til at være en skole med et stærkt brand/en stræk profil, en professionelt veldrevet skole, en skole med orden i økonomien, en proaktiv og udviklingsorienteret skole med et rigtig mange kvaliteter for alle skolens brugere.

Om undervisningen

Grundlaget for undervisningens tilrettelæggelse relaterer sig til de regler og bestemmelser, der gælder for indholdet og omfanget af undervisningen i folkeskolen fx De nye forenklede fælles mål formuleret som kompetencemål – videns- og læringsmål.

Timetalsfordelingen ligger over tildelingen til grundskolerne i Sorø kommune.

Skolen ligger i top i forhold til opnåede karakterer i afgangsklasserne i forhold til Sorø kommunes skoler og lige så højt som andre sammenlignelige skoler.

Skolen er næsten i mål med at blive en tresporet skole fra børnehaveklassen til 9. klasse med en tilknyttet 10. klasse. Dog er der i skoleåret 2015-16 kun planlagt oprettet 2 børnehaveklasser. Skolen har p.t. 658 elever (644 antal årselever). Skolen har stor generel stor søgning og venteliste på de fleste årgange. Dette vurderes meget positivt set i lyset af det generelt faldende børnetal i kommunen.

Skolens ledelse har de sidste år satset på implementering på en fokuseret IT-strategi, som fortsat forfølges. Hvilket betyder, at elevernes muligheder for at arbejde med blended learning, multimedieprojekter og digitale støtteforanstaltninger over tid er blevet merkant forbedret.

Om undervisningen generelt

Jeg har som sagt deltaget i skolens almindelige undervisning 2 dage. I november 2014 og april 2015. Det har været vigtigt for mig og for min deltagelse, at der var tale om almindelig undervisning og ikke for mig særligt tilrettelagt undervisning. At være en flue på væggen i den almindelige undervisning er mere autentisk og giver et mere retvisende indtryk af undervisningen end for mig særligt tilrettelagte forløb og timer.

Jeg er opmærksom på, at nogle lærere og elever dog nok har gjort sig særligt umage de dage, hvor jeg var på besøg, men ikke sådan, at det virkede kunstigt.

Mit indtryk fra undervisningen har overordnet været, at lærere og elever er sig meget bevidste om at Sorø Privatskole er et læringssted med et særligt sigte på effektiv undervisning og læring. Alle er interesserede i at lære, lærerne i at lære fra sig og sætte eleverne i stand til at lære på en spændende og varieret måde. Eleverne er på deres side motiverede og interesserede i at modtage undervisning og i at lære selv og ikke mindst af hinanden. Der er på skolen en dedikeret indstilling til at yde sit bedste – det gælder på alle niveauer.

Jeg har under mine besøg kun mødt kompetente, professionelle og meget dygtige og inspirerende lærere. De faste lærere, jeg har mødt, arbejder meget bevidst med deres elever og deres læring. Jeg har ikke på noget tidspunkt følt, at jeg overværede undervisning, hvor lærerne ikke havde en plan, en gennemtænkt strategi både for den planlagte undervisning, og når plan B måtte tages i brug af en eller anden årsag.

Jeg har under mine besøg fulgt rigtig spændende og inspirerende og veltilrettelagt undervisning. Under mit sidste besøg deltog jeg fx i undervisning inden for det praktisk-musiske område, her mødte jeg gode velforberejede lærere, der forestod rigtig god og inspirerende undervisning. Jeg overværede god og veltilrettelagt idrætsundervisning, hvor aktivitetsniveauet var rigtig højt og hvor alle udnyttede deres kropslige potentialer optimalt. Jeg deltog også i et modul med musik som problemløsning, hvilket jeg ikke havde forestillet mig kunne realiseres, men som virkede helt efter hensigten. Eleverne fik indsigt i egne læreprocesser og i løbet af modulet kunne jeg aflæse at de havde flyttet sig læringsmæssigt.

At alle elever var glade, både de jeg mødte i idrætsundervisningen og de jeg mødte i musikundervisningen tager jeg som et udtryk for at eleverne trives godt og er meget tilfredse med deres lærere og den undervisning de modtager.

Lærerne har generelt øje for relevant udnyttelse af lokalerne, inddragelse af IT, variation, problemløsning og praktiske øvelser i deres undervisning.

Skolen generelt og lærerne især arbejder bevidst med en anerkendende tilgang til eleverne og udviser store evner og kreativitet i udmøntningen af kravene om undervisningsdifferentiering og inklusion.

Skolen løser, efter min opfattelse, forbilledligt sin inklusionsforpligtelse. Skolen rummer elever med særlige behov af forskellig karakter – både elever med dysfunktioner og meget højt begavede elever. Alle elever udfordres hver på deres niveau.

Jeg har med fornøjelse tillige deltaget i fællesarrangementer med sang og informationsudveksling.

Der er generelt en god stemning i klasserne og et godt læringsmiljø. Der er fx ikke problemer med uro, påklædning eller med at elever benytter de medbragte eller skolens PC'er, Ipads og smartphones til andet end læringsformål i timerne. Det var meget befriende at opleve, sådan er det nemlig ikke altid i andre læringsmiljøer, hvor jeg færdes.

Mine besøg på skolen har været meget vellykkede!

På baggrund af disse gode oplevelser og mit øvrige virke på og omkring skolen i 2014-15 kan jeg derfor konstatere,

- at undervisningen både formelt og reelt er planlagt, gennemført og evalueret ud fra de gældende overordnede bestemmelser, der er for de enkelte fag udmøntet i fx årsplaner, fagplaner mv. med mulighed for de justeringer, der er nødvendige, for at undervisningen kan tilrettelægges og gennemføres på en inspirerende, varieret og læringsorienteret måde.
- at der i undervisningen tages aktuelle emner/temaer op, når det er relevant og i passende omfang.
- at der i såvel den almindelige daglige undervisning og som i vejledningen til de individuelle opgaver tages udgangspunkt i den enkelte elevs alsidige udvikling og de formelle kompetence-, videns- og læringsmål for faget, der er opstillet på det pågældende klassetrin.

- at der for eleverne er mulighed for indlæring og øvning af såvel basisfærdigheder, som fordybelse og udfoldelse af fantasi og kreativitet gennem varierede undervisnings- og læringsaktiviteter.
- at der er planlagt og gennemført såvel monofaglige som tværfaglige forløb og aktiviteter, der giver mulighed for, at fag og emner/temaer understøtter elevernes alsidige udviklingsmuligheder og øger deres glæde ved at lære.
- at undervisningen er målrettet mod såvel videre uddannelse som deltagelse i samfundet på et demokratisk grundlag.
- at elevrådsarbejdet støttes med muligheder for at opnå konkrete resultater. Elevrådet har fx spillet en meget aktiv rolle i markeringen af børnekonventionsdagen.
- at der til stadighed arbejdes med at afprøve nye måder at tilrettelægge undervisningen på, så den giver forøgede læringsresultater.
- at de investeringer, som skolen har gennemført på IT-området sammen med den parallelle didaktiske opkvalificering af lærerne har afstedkommet en moderne og innovativ lærerpraksis, hvor IT inddrages funktionelt og relevant i undervisningen som læringsredskab i forhold til elevernes tilegnelse af faglige kundskaber, færdigheder og udvikling af digital dannelse.
- at skolens fokusområde nuværende "Målstyret undervisning" vurderes at være et brugbart planlægnings- og didaktisk værktøj for såvel ledelse, medarbejdere, elever og forældre.
- at skolens ledelse i samarbejde med skolens ansatte i skoleåret 2014-15 har taget konkrete tiltag til udmøntning og implementering af undervisningsministeriets nye skolereform via indsatsområdet "skolestruktur" (2014-2016) fx i form af introduktion af fag tidligere i skoleforløbet, forøgelse af timetallet i udvalgte fag. Hertil kan lægges studietid og læsebåndene på alle klassetrin.

- at skolens ledelse er meget opmærksom på medarbejdernes faglige og didaktiske opkvalificering i form af relevant efter- og videreuddannelse. Ca. halvdelen af skolens medarbejdere har således i indeværende skoleår deltaget i kurser og videre-/efteruddannelses aktiviteter.
- Skolen har haft særligt fokus på 10. klasse og elevernes udbytte af undervisningen. Det vurderes at skolens tilbud er godt og velfungerende, da eleverne opnår høje karakterer og at rigtig mange efter 10. skoleår overgår til fortsat uddannelse i ungdomsuddannelserne. Skolen udvikler fortsat 10. klasse-tilbuddet.
- at skolens ledelse fortsat ønsker at opprioritere undervisning og fremme læringsaktiviteter, der bygger på best practice, evidensbaseret forskning og evaluering.
- Skolens ledelse bygger selv sin ledelsesmodel på forskningsbaseret viden og evidens fx anvendes Viviane Robinsons lærings- og elevcentrerede ledelsesmodel og tænkning.
- at initiativet med at etablere en skolebod fortsat er en ubetinget succes.

Elevernes udbytte af undervisningen

De opnåede karakterer ved afgangsprøverne i 9. og 10. klasse er fuldt på højde med tilsvarende prøveresultater i grundskolen/folkeskolen.

Skolens karaktergennemsnit lå prøveterminen sommeren 2014 over kommunens gennemsnit og over landsgennemsnittet.

Skolens samlede undervisningseffekt ligger fortsat højt, målt i såvel tests som prøveresultater.

Skolens effektivitet er tilfredsstillende.

Forberedelse til at leve og deltage i et demokratisk samfund.

I flere af de beskrevne årsplaner og forløb lægges op til at eleverne opnår viden om og konkrete erfaringer med aktiv deltagelse i det demokratiske samfund.

Andet

Skolens bygninger og udendørsarealer

Skolen fremtræder som en moderne indrettet skole med et moderne gennemtænkt attraktivt læringsmiljø. Skolen forsøger kontinuerligt at indrette og udnytte de eksisterende bygninger med undervisningslokaler, således at de optimalt understøtter elevernes læring.

At skolen fortsat erhverver nye bygninger (nr. 1) samt ombygger allerede eksisterende bygninger, sådan at disse endnu bedre end tidligere kan benyttes til undervisning og læring. I øjeblikket arbejdes der på, at udnytte bygning 4 mere optimalt, sådan at denne bygning vil kunne fremstå indbydende og velindrettet i løbet af næste skoleår. Indtil da tænkes i meres midlertidige løsninger.

Skolens udendørsarealer inddrages jævnligt i læringsmiljøet og giver endvidere eleverne muligheder for bevægelse og leg i frikvartererne. Særligt skal her nævnes skolens meget benyttede multibaner, nye legepladser og det nyanlagte legeområde med farvet gummi.

I løbet af skoleåret har den store skolegård fået etableret 2 lege-boulders med klatregreb. Den lille skolegård har fået ny sandkasse, og der er rundt om et af træerne opsat en platform til leg og fordybelse.

Skolen har som en bevidst strategi investeret i en række spektakulære kunstværker, som fortsat forskønner det offentlige rum og som inspirerer og initierer elevernes læring.

At skolens køkken er blevet en integreret del af skolen, og at køkkenet har overtaget alle arrangementer og produktion af mad og drikke til sfo.

At cafeen fortsat er med til at skabe et godt miljø i udskolingen.

At skolen råder over en velfungerende klub og sfo.

Læremidler

Skolen råder over moderne, varierede og relevante didaktiserede fysiske læremidler.

Skolen råder over interaktive tavler i alle klasse- og faglokaler.

Skolen har tillige bevidst tilkøbt en række onlinematerialer.

Skolen råder over gode og brugbare netværksforbindelser.

Elevernes opførsel

Ved at færdes på skolen fremgår det,

- at der vises forståelse for og indsigt i elevernes alsidige udvikling,
- at der er en naturlig disciplin,
- at de voksne både ledelse, lærere og andre er kompetente rollemodeller for eleverne.

Skolereformen, omlægning af lærernes arbejdstid, nye forenklede fælles mål, I-pads mv.

I det skoleår, som nu er ved at være færdigt, har hele den danske skole og derfor også Sorø Privatskole skullet forholde sig til en række politisk besluttede uddannelsesmæssige reformer.

Reformer der har udløst en lang række ændringer af tidligere gældende rutiner og tankemåder.

Skolereformen år et, har været en stor mundfuld for alle – også på Sorø Privatskole, da skolen har valgt at indoptage en lang række initiativer og tiltag fra reformen.

Reformen har som tidligere omtalt lokalt bl.a. udmøntet sig i engelsk fra 1. klasse, tysk fra 4. klasse. Flere timer på udvalgte klassetrin, mere bevægelse i undervisningen og de ovenfor nævnte tiltag - studietid og læsebånd på alle klassetrin.

Samtidig med reformen har udmøntningen af lov 409 om lærernes arbejdstid grundlæggende ændret på lærernes arbejdsvilkår og lærernes egen indflydelse på fx

tidsforbrug på skolen til løsning af planlægning, gennemførelse og evaluering af deres undervisning. Lærerne forventes at være på skolen indtil kl. 15.00 tre af ugens fem dage og indtil kl. 16.30 de to øvrige dage.

Tiden forventes brugt på individuel og fælles forberedelse, evaluering, retteopgaver, møder og generel og specifik pædagogisk og didaktisk udvikling.

Lærerne har oplevet implementeringen af lov 409 som et tab af frihedsgrader og som en kilde til frustration.

Samtidig med ovenstående har ministeret formuleret nye forenklede fælles mål, hvor målstyret undervisning afløser de fælles mål fra 2009. Udviklingen er gået fra undervisningsmål til klart formulerede læringsmål. Skolen har taget disse mål til sig og har i skoleåret 2014-15 arbejdet med kvalificering af læringsmålene.

Skolen har endelig selv valgt at indføre I-pads på nogle klassetrin med tilhørende udvikling af en didaktiseret I-pad-politik og praksis.

Forandringerne har været rigtig mange, de er sket samtidig, og de har hver for sig og tilsammen været meget omfangsrige.

År et i en fornyelsesproces opleves altid turbulent. Dette har også været tilfældet denne gang.

De ændrede arbejdsbetingelser under lov 409 har også sat deres spor på Sorø Privatskole.

Specielt i efteråret gav en del medarbejdere udtryk for, at de mange tiltag virkede stressende, og at de havde brug for tilvænning, tid til at møde de nye fordringer kvalificeret og tid til at indarbejde de nye rutiner.

Lærerne gav udtryk for, at de følte sig mere pressede end tidligere. Primært efterspurgte de mere samlet tid til deres forberedelse.

Løbende har der i skoleåret været samarbejde og samtaler mellem ledelsen og skolens tillidsrepræsentant og medarbejdergrupper om de nye vilkår.

Som konsekvens ændrede ledelsen 1. februar 2015 på lærernes forpligtelser og Bunde tidsforbrug, sådan at der er givet mulighed for en mere sammenhængende forberedelse.

Her i foråret har skolens ledelse i samarbejde med tillidsmanden gennemført en undersøgelse af det psykiske arbejdsmiljø for skolens medarbejdere på skolen.

Undersøgelsens konklusioner peger i retning af, at lærerne føler sig mere udfordrede end tidligere.

Undersøgelsen er allerede blevet diskuteret og diskuteres forsat i relevante fora og forsamlinger.

Ledelsen afvikler fortløbende tillige møder med alle medarbejdere.

Reformen, lov 409 og den lokale udmøntning mv. har på den ene side fremkaldt en række ændringer, som opfattes som udfordrende. De nye tiltag har dog også haft en række positive afledte konsekvenser, idet samarbejdet mellem lærerne og afdelingslederne er blevet intensiveret og lærerne i højere grad end tidligere arbejder tættere sammen og i større grad end tidligere deler viden, metoder og materialer med hinanden.

Skolens ledelse har som konsekvens af bl.a. undersøgelsen valgt i det kommende skoleår at sætte fokus på samarbejde og sikring af et trygt og velfungerende læringsmiljø.

Skolens lærere har ikke som på mange folkeskoler haft et meget øget sygefravær. Skolen har dog i indeværende skoleår oplevet en større medarbejdergennemslivning (højere personaleomsætning) end tidligere år.

Det vurderes, af de mange tiltag og forandringer ikke grundlæggende har haft betydning for elevernes undervisning og læring.

Skolens udfordringer

Sorø Privatskole er en god og veldrevet skole, dog står vores skole også med en række udfordringer:

- Den forholdsvis store medarbejdergennemslivning
- Den fortsatte udmøntning af den nye skolereform og lærernes arbejdstid og arbejdsvilkår
- Sammenhængen mellem fysiske ressourcer i form af undervisningslokaler mv. og antallet af elever/klasser – det er altid en balance om lokalemassen og elevantalet matcher hinanden
- Socialisering af nye elever ind i skolens kultur
- PR og branding – kommunikation og storytelling. Skolen er i en konstant konkurrencesituation med kommunens andre skoler om elever, Skolen har indtil nu aftaget omkr. 15. % af en barneårgang. På grund af det generelt faldende børnetal forøges konkurrencen.

Konklusion

Samlet kan jeg derfor konkludere,

- at på de sammenlignelige parametre præsterer skolen over gennemsnittet,
- at elevernes udbytte af undervisningen er udmærket,
- at undervisningstilbuddet til fulde står mål med og lever op til de krav, der stilles i Folkeskolen/grundskolen,
- at skolen, dens ledelse og ansatte på alle måder understøtter og fremmer elevernes lyst til deltagelse i et demokratisk samfund,
- at skolens værdigrundlag og hele praksis på en og samme tid hylder og værner om skolens lange historiske tradition samtidig med at skolen præges af

innovation og konstruktiv nytænkning, sådan at skolen fremstår som en moderne veldrevet udviklingsorienteret skole,

- at skolens undervisning og tilbudte aktivitetstilbud fremmer og understøtter elevernes lyst til fortsat læring,
- at skolens læringsmiljø og de anvendte læremidler er opdaterede og relevante,
- at skolens lærere er engagerede, professionelle, fagligt og didaktisk kvalificerede samt i besiddelse af stor menneskelig varme og indsigt,
- at skolens hele atmosfære og stemning er god, samt at samarbejdsklimaet er professionelt og godt.

Næste års fokus

Næste års fokus (2015-16) bliver det formelle bedømmelsesgrundlag samt den fortsatte gennemførelse af skolereformen – reformen år 2, skolens fokusområder, lærernes arbejdsvilkår, Ipad-implementeringen.

Med venlig hilsen
Jens Pietras